

Наукові перспективи
Видавнича група

Merry
Christmas
and happy new year

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ НАУКИ

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"
СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"
СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№ 1(47) 2025

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру
дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 1(47) 2025

Київ – 2025

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral Education

with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv", Nutrition Center of Natalia Kalinovska

"Prospects and innovations of science"

(Series" Pedagogy ", Series" Psychology ", Series" Medicine ")

Issue № 1(47) 2025

Kiev – 2025

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47))

**«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»:
журнал. 2025. № 1(47) 2025. С. 2580**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023
№ 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів
наук з державного управління» (Рішення від 16.01.2025, № 7/1-25)**

*Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва",
Центру дієтології Наталії Калиновської.*

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів. Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григорівна — кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартенєва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна — доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біотики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожджєв Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

11. Головач Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
12. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
13. Гудзь Наталія Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, а/юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технологій ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
14. Гуменикова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придніпурської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
15. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
16. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
17. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
18. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
19. Інжинецька Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
20. Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
21. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
22. Климус Тереза Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету "Львівська політехніка", завідувач сіхківського відділення денного догляду Львівського міського центру соціальних послуг "Джерело" (Львів, Україна)
23. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
24. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
25. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
26. Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
27. Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
28. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
29. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інститут соціальних технологій Університету «Україна» (Хмельницький, Україна)
30. Крайнік Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
31. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
32. Лігонський Анатолій Олексійович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
33. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)
34. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
35. Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
36. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
37. Марушова Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
38. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
39. Мігенько Богдан Орестович – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
40. Мігенько Людмила Миколаївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
41. Мідельський Сергій Людвигович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
42. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
43. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
44. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
45. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
46. Олійник Світлана Валентинівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
47. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
48. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
49. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
50. Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
52. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
53. Трушкіна Наталія Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
54. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
55. Філіппова Лариса Валеріївна – доктор педагогічних наук, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, (Київ, Україна)
56. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
57. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
58. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
59. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
60. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
61. Яковичка Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Bahlai O.I. <i>RAISING TOURISM STUDENTS' INTERCULTURAL AWARENESS THROUGH RELIGIOUS (PILGRIMIGE)TRAVELS</i>	26
Bratanych O.H. <i>ENHANCING DISTANCE LEARNING: BLOGGING AND VLOGGING FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING AT UNIVERSITY</i>	35
Depchynska I.A. <i>PECULIARITIES OF THE ORIGIN AND INTERPRETATION OF THE BASIC CONCEPTS OF RESEARCH ON THE DEVELOPMENT OF THE CONTENT OF SCHOOL HUMANITARIAN EDUCATION IN PODKARPATSKA RUS (1919-1939). HUMANITARIAN ETHICS AND ITS PRINCIPLES</i>	47
Dyshleva S.M. <i>METHODS OF TEACHING STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES STANDARDS OF EVERYDAY AMERICAN COMMUNICATIVE BEHAVIOR</i>	58
Glushanytsia N.V., Bilokon H.M., Akilli Erman <i>FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN UKRAINIAN AGRARIAN UNIVERSITIES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO THE INTERNATIONAL EDUCATIONAL AREA</i>	68
Han Jiaye <i>A METHODOLOGY FOR FORMING A VALUE-BASED WORLDVIEW AMONG STUDENTS OF ART COLLEGES</i>	80
Holenkova A.S. <i>THE ROLE OF ANIMATION SPORTS ACTIVITIES IN THE MODERN SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION</i>	91
Kazachiner O.S., Boychuk Yu.D., Miroshnychenko O.M. <i>PREVENTING BULLYING IN EDUCATIONL ESTSBLISHMENTS</i>	101
Kazachiner O.S., Boychuk Yu.D., Miroshnychenko O.M. <i>CHILDHOOD MALTREATMENT: PREVENTION AND FINDING WAYS OF PSYCHO-EDUCATIONAL SUPPORT</i>	113
Kozubaska S.V., Mukan N.V. <i>INTEGRATED LEARNING AS A PEDAGOGICAL CONDITION FOR FORMING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF IT STUDENTS AT PROFESSIONAL COLLEGES</i>	125

Lukianenko V.V., Lytovchenko I.M., Kaminska I.P., Shastko I.M. <i>FROM TECHNOLOGIES TO INTERACTIONS: AN ANALYSIS OF SELF-EFFICACY IN DIVERSE ASPECTS OF ONLINE LEARNING</i>	135
Myskiv M.A., Mukan N.V. <i>ENRICHMENT OF THE EDUCATIONAL COMPONENTS' CONTENT AS A PEDAGOGICAL CONDITION FOR THE FORMATION OF FUTURE DOCTORS' MANAGERIAL COMPETENCE</i>	148
Raikhel A.M. <i>CHALLENGES AND STRATEGIES FOR IMPLEMENTING A STUDENT-CENTERED APPROACH IN TEACHING ENGLISH AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE</i>	158
Svyrydiuk O.V., Kazak Yu.Yu., Svyrydiuk V.V. <i>FEATURES OF TEACHING A BUSINESS FOREIGN LANGUAGE TO MASTERS OF PHYSICAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE</i>	168
Voronova Ye.M., Herasymchuk T.V., Gubareva O.S. <i>THE PROJECT METHOD TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN TECHNICAL UNIVERSITIES</i>	179
Анненкова Н.П. <i>МАТЕРІАЛИ ТА КОНСТРУКЦІЯ СКРИПКИ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНІ ФАКТОРИ АКУСТИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК</i>	191
Багас О.П., Шинкарук В.О., Ткачик І.Р. <i>ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ</i>	200
Бартенєва І.О., Галіцан О.А., Ноздрова О.П. <i>ФОРМИ Й МЕТОДИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	210
Беседін Б.Б. <i>ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЗАСОБАМИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ</i>	223
Бикова Т.В. <i>НЕОЛОГІЗМИ В EDTECH: ІННОВАЦІЇ, ЩО ФОРМУЮТЬ МАЙБУТНЄ НАВЧАННЯ</i>	237
Білавич Г.В. <i>ПЕДАГОГІКА МУЗЕОЛОГІЇ ЯК ОСВІТНЯ ІННОВАЦІЯ У ВИМІРІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	249

Бойчев І.І. <i>ВЕКТОР ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ШКІЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ КИТАЮ: КОНТЕНТ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ УЧНІВ ДО ЕТНІЧНО-РОДИННИХ ТРАДИЦІЙ</i>	260
Бондаренко А.В. <i>СУЧАСНЕ КІНОМИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ МЕДІАІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДІ</i>	269
Борисенко Н.А. <i>СУТНІСТЬ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	281
Бубновська І.А. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ</i>	294
Бутенко Н.С. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	307
Бялик О.В., Кірдан О.Л., Кудла М.В. <i>ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК В УПРАВЛІННІ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	316
Воровка М.І., Непша О.В. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	327
Гождзінський С.М., Лисенко Т.А. <i>ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА. АКАДЕМІЧНА ДОБРО-ЧЕСНІСТЬ»</i>	340
Гончарук В.В., Циганок О.О., Парахненко В.Г., Сусла Н.М., Санівський О.М. <i>ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА «ОЧИМА» СТУДЕНТОЦЕТРИЗМА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ</i>	351
Горбатюк О.В. <i>ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА БЕЛЬГІЇ</i>	364
Гордійчук Я.А. <i>ЕВОЛЮЦІЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ БЕЛЬГІЇ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ</i>	375

УДК 378.147.091.33-027.22:378.018.43

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)-327-339](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47)-327-339)

Воровка Маргарита Іванівна докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри освітології та педагогіки мистецтва, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, тел.: (096)-21-61-372, <https://orcid.org/0000-0002-9651-0990>

Непша Олександр Вікторович старший викладач кафедри географії та туризму, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, тел.: (096)-21-61-372, <https://orcid.org/0000-0003-3929-9946>

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. Виробнича практика є невід'ємною частиною підготовки студентів і студенток педагогічних спеціальностей, сприяє саморозвитку та професійному зростанню, створенню особистісному плану розвитку для майбутньої кар'єри в освітній сфері. Суспільство очікує від нових педагогів не лише глибоких знань у своїй предметній сфері, але й здатність до інновацій, критичного мислення, ефективної взаємодії з учнівством та вміння гнучко реагувати на виклики сьогодення.

У зв'язку з переходом на дистанційне навчання, спричиненим воєнним станом в Україні, виникла потреба у впровадженні інноваційних підходів до організації та проведення виробничої практики в закладах загальної середньої освіти. Це включає розробку й застосування нових форм і методів організації практичної підготовки студентів. Такі зміни обумовлені необхідністю адаптації до нестандартних умов освітнього процесу, де практика є важливим складником. Нові виклики вимагають використання сучасних технологій навчання й викладання, а також зміни формату взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Для цього необхідно адаптувати практичні завдання таким чином, щоб вони були максимально гнучкими і доступними для виконання в різних умовах. Важливо впроваджувати дистанційні та гібридні форми навчання, інтерактивні платформи, що дозволяють студентству виконувати завдання навіть за умов обмеженого доступу до ресурсів. Крім того, особливу увагу слід приділяти психологічній підтримці здобувачів освіти, розвитку їхньої емоційної стійкості та адаптаційних механізмів. У процесі практичної підготовки мають бути створені умови для того, щоб студенти могли безперешкодно комунікувати з наставниками, обговорювати складнощі, що виникають, і отримувати своєчасну допомогу.

На сьогодні дистанційне навчання набуло статусу невід'ємної складової сучасної освіти, особливо в умовах переміщення університетів та супроводжується численними труднощами, які потребують системного підходу до їх вирішення.

Ключові слова: педагогічна практика, виробнича педагогічна практика, дистанційне навчання, студенти-практиканти, здобувачі вищої освіти.

Vorovka Marharyta Ivanivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Education and Art Pedagogy, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporizhzhia, tel.: (096)-21-61-372, <https://orcid.org/0000-0002-9651-0990>

Nepsha Oleksandr Viktorovych Senior Lecturer of the Department of Geography and Tourism, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporizhzhia, tel.: (096)-21-61-372, <https://orcid.org/0000-0003-3929-9946>

ORGANISATION OF INDUSTRIAL PRACTICE IN THE CONTEXT OF DISTANCE LEARNING

Abstract. Internships are an integral part of the training of students of pedagogical specialties, contributing to self-development and professional growth, creating a personal development plan for a future career in education. Society expects new teachers to have not only deep knowledge in their subject area, but also the ability to innovate, think critically, interact effectively with students, and respond flexibly to today's challenges.

Due to the transition to distance learning caused by the martial law in Ukraine, there is a need to introduce innovative approaches to organizing and conducting internships in general secondary education institutions. This includes the development and application of new forms and methods of organizing practical training for students. Such changes are driven by the need to adapt to the non-standard conditions of the educational process, where practice is an important component. New challenges require the use of modern learning and teaching technologies, as well as a change in the format of interaction between participants in the educational process.

To do this, it is necessary to adapt practical tasks in such a way that they are as flexible and accessible as possible in different conditions. It is important to introduce distance and hybrid forms of learning, interactive platforms that allow students to complete tasks even with limited access to resources. In addition, special attention should be paid to psychological support for students, the development of their emotional stability and adaptive mechanisms. In the process of practical training, conditions should be created so that students can freely communicate with mentors, discuss difficulties and receive timely assistance.

Today, distance learning has become an integral part of modern education, especially in the context of university relocation, and is accompanied by numerous difficulties that require a systematic approach to solving them.

Keywords: pedagogical practice, industrial pedagogical practice, distance learning, student intern, higher education students.

Постановка проблеми. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року про запровадження воєнного стану, на основі рекомендацій Ради національної безпеки і оборони та відповідно до чинного законодавства, став серйозним викликом для всіх сфер життя країни, включаючи освітню галузь. У цей період Міністерство освіти і науки України спрямувало свої зусилля на створення безпечних умов для здобуття освіти, доступності та безперервності навчального процесу в умовах різного рівня безпеки в регіонах країни. Мова йде про врахування у освітньому процесі нормативного підґрунтя, що є віддзеркаленням необхідності підготовки фахівців воєнного і повоєнного часу. Серед яких: Указ Президента України «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року тощо.

Входження України у світовий освітній простір вимагає суттєвих змін у структурі та умовах здійснення професійної підготовки фахівців і фахівчинь. Діяльність закладів освіти наразі має бути спрямована на вдосконалення практичної підготовки здобувачок і здобувачів, що є важливим для успішної роботи в умовах реформованої системи освіти. Це стосується не лише оновлення змісту освітніх програми, але й підвищення ефективності практичної підготовки майбутнього вчительства. Ця трансформація передбачає розробку нових підходів до виробничої педагогічної практики, які сприяють професійному становленню та до викликів сучасного освітнього процесу.

Виробнича практика студентства у педагогічних закладах вищої освіти відіграє ключову роль у їх підготовці до майбутньої професійної діяльності. Цей період навчання в освітніх закладах надає студентству можливість:

- отримати не лише теоретичні знання, а й застосувати їх практично;
- здобути цінний практичний досвід у реальних умовах роботи в освітньому середовищі, який необхідний для успішної діяльності в педагогічній сфері;
- отримати уявлення про те, як функціонує педагогічна система;
- набути досвід роботи з учнівством, колегами, батьківством та адміністрацією закладу освіти;
- випробувати свої сили в різних аспектах педагогічної діяльності, таких як планування уроків, використання різноманітних методів і форм навчання, інформаційних технологій, оцінювання навчальних досягнень учнівства тощо;

- навчитися адаптуватися до індивідуальних потреб учнівства, вирішувати конфліктні ситуації, управляти класом;
- розвивати hard skills і soft skills, що є значущими для майбутньої професії тощо [1,7].

Проте потреба в підготовці педагогічних працівників нової генерації, забезпеченні умов для становлення й розвитку сучасних альтернативних моделей безперервного професійного та особистісного розвитку педагогів залишається актуальною. Адже, Концепція «Нова українська школа» вимагає від учителів і учительок нових компетенцій, зокрема впроваджувати інноваційні підходи до навчання, розвивати критичне мислення в учнівства та бути готовими до постійного професійного зростання. Однак існуюча система педагогічної підготовки не завжди забезпечує необхідний рівень знань та навичок. Важливим викликом залишається недостатня готовність або сприятливість освітян адаптуватися до змін та ефективно реалізовувати завдання реформування освіти в рамках згаданої концепції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організації та проведення виробничої педагогічної практики у різні роки досліджували С. Гришко, С. Гончаренко, М. Євтух, І. Зязюн, Н. Казакова, Н. Казаніщева, Л. Кравець, О. Непша, О. Столяренко, О. Худолій, Г. Черкас та інші.

Виробнича педагогічна практика здобувачів вищої освіти розглядається як спосіб: вивчення освітнього процесу на основі безпосередньої участі в ньому, в результаті чого відбувається формування умінь й навичок, необхідних в майбутній педагогічній діяльності, закріплення теоретичних знань, застосувати їх у педагогічній практиці [2, с.268]; активізації ролі студентства під час педагогічної практики за умови чітко сформованих завдань, що спрямовані на залучення майбутніх педагогів до різних видів діяльності [5]; самостійної професійної діяльності майбутнього вчительства, що дозволяє вільно здійснювати свою діяльність, а також формувати цілісне педагогічне мислення. Це сприяє розвитку професійної та загальної культури, зазначає М. Євтух [3].

Вчительство має бути орієнтованим на професійне та особистісне зростання, бути відкритим до змін. Замість традиційної ролі єдиного джерела знань, вчителі і вчительки мають бути готовими виступити в нових ролях – фасилітатора, тьютора, модератора індивідуальних освітніх траєкторій. Ця трансформація висуває нові вимоги до практичної підготовки майбутніх вчителів і вчительок. Виникає питання про місце, функції та організаційні завдання виробничої практики в закладах освіти в контексті формування професійної майстерності та педагогічної компетентності вчителя. Особливо, з урахуванням того, що змінились умови підготовки фахівчинь і фахівців. Адже вона, у більшості випадків, відбувається дистанційно.

Мета статті – окреслити основні завдання та функції виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти, зокрема її вплив на формування педагогічної рефлексії, критичного мислення та здатності до інновацій у навчальному процесі в умовах дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні дистанційне навчання набуло статусу невід’ємної складової сучасної освіти, особливо в умовах переміщення університетів та супроводжується численними труднощами, які потребують системного підходу до їх вирішення. Однією з ключових проблем є нестача необхідного обладнання та нестабільне інтернет-з’єднання, що ускладнює процес навчання як для студентства, так і для викладацького складу. Для подолання цієї проблеми необхідно впроваджувати програми технічної підтримки, які передбачають забезпечення необхідними засобами та надання доступу до якісного інтернету. Крім того, перехід на дистанційний формат вимагає впровадження інноваційних підходів до організації навчального процесу, методів викладання та оцінювання.

Сьогодні переміщені університети, які змушені працювати виключно у дистанційному форматі, стикаються з чотирма основними категоріями викликів:

1. Технічні виклики – нестача необхідного обладнання, нестабільне інтернет-з’єднання, обмежені можливості доступу до цифрових ресурсів.

2. Педагогічні виклики – адаптація освітніх програм до дистанційного формату, впровадження сучасних методик викладання та оцінювання, забезпечення якості освіти.

3. Психологічні та соціальні виклики – стрес та емоційна напруга серед студентів і викладачів, обмеженість у живому спілкуванні, відсутність звичних умов навчання.

4. Адміністративні виклики – координація навчального процесу, організація ефективної комунікації, вирішення питань акредитації та забезпечення безперервності освітнього процесу [6, с.9].

Комплексне вирішення цих проблем є ключовим для забезпечення ефективного функціонування переміщених університетів у нових умовах.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (далі МДПУ) відноситься до такого типу університетів, який був релокований в місто Запоріжжя в травні 2022 року. Освітній процес в університеті здійснюється в дистанційному режимі у змішаній формі і це вимагає від науково-педагогічних працівників запроваджувати нові форми в організації і проведенні освітнього процесу.

Формування висококваліфікованого вчительства закладів загальної середньої освіти досягається завдяки інтеграції теоретичної та практичної складових у процесі навчання в педагогічному закладі вищої освіти. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», практична підготовка визнається як одна з ключових форм організації освітнього процесу в закладах вищої освіти [4].

Основною метою практики є набуття студентством сучасних методів, форм організації та засобів праці у сфері їхньої майбутньої професійної діяльності. Практика спрямована на формування професійних умінь і навичок на основі знань, отриманих у закладі вищої освіти, що дозволяє студентству приймати самостійні рішення під час виконання завдань у реальних ринкових та виробничих умовах. Крім того, практика сприяє вихованню потреби в систематичному оновленні знань та їх творчому застосуванні у професійній діяльності [9].

У МДПУ імені Богдана Хмельницького практична підготовка здобувачів і здобувачок вищої освіти організована на основі принципів системності, комплексності та послідовності. Вона базується на компетентнісному, діяльнісному, акмеологічному та студентоцентрованому підходах, що забезпечує всебічний розвиток професійних компетентностей студентів і сприяє ефективній підготовці до майбутньої педагогічної діяльності.

Організація практики розпочинається із визначення баз практики, договір з якими підписується ректором університету. Договір може і не укладатись, якщо керівник закладу освіти надсилає керівництву університету клопотання про індивідуальне проходження виробничої педагогічної практики здобувачками і здобувачами.

Наказ для проходження практики формує керівник практик в університеті. Організація та проведення практики є відповідальністю декана факультету університету. Навчально-методичне керівництво здійснюється кафедрами університету у співпраці з керівниками баз практики. Керівник або керівниця практики відповідає за надання організаційно-методичної підтримки та контроль за її виконанням [8].

На факультеті природничих наук МДПУ імені Богдана Хмельницького здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за шістьма освітньо-професійними програмами (ОПП: Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія; Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія; Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство; Середня освіта. Географія. Біологія; Середня освіта. Географія. Фізична культура; Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська)) та освітньо-професійними програмами (ОПП: Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія; Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія; Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство; Середня освіта. Географія. Біологія; Середня освіта. Географія. Фізична культура; Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська); Природничі науки) на другому (магістерському) рівні вищої освіти з галузі знань 01 Освіта.

Для проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти факультету природничих наук вказаних освітньо-професійних програм заключено 18 довготривалих договорів з базами виробничих практик про співпрацю.

Напередодні практики проводиться настановча конференція на яку запрошуються здобувачі і здобувачки вищої освіти, заступник декана з організаційно-виховної роботи, питань практик і працевлаштування, керівники і керівниці практик за спеціальностями, методисти з педагогіки, стейкхолдери, керівники практик баз практик. Метою конференції з виробничої педагогічної практики є підготовка здобувачок і здобувачів освіти до проходження практики, ознайомлення їх із завданнями, вимогами та критеріями оцінювання проходження практики. Конференція сприяє формуванню у студентства чіткого розуміння структури, змісту та організації практичної діяльності, а також забезпечує їх необхідною інформацією щодо методів і підходів, які будуть використовуватися.

По закінченню виробничої педагогічної практики обов'язковим до Положення є проведення звітної конференції, метою якої є підсумування досвіду отриманого студентством під час практикування, обговорення досягнутих результатів та аналіз виконаних завдань. На конференції студенти і студентки представляють свої звіти, діляться враженнями та викликами з якими зіткнулися. Звітна конференція – платформа для обміну думками між всіма учасниками і учасницями практики, що сприяє подальшому вдосконаленню організації практичної підготовки.

У зв'язку з переходом на дистанційне навчання, спричиненим воєнним станом в Україні, виникла потреба у впровадженні інноваційних підходів до організації та проведення виробничої практики в закладах загальної середньої освіти. Це включає розробку й застосування нових форм і методів організації практичної підготовки студентів. Такі зміни обумовлені необхідністю адаптації до нестандартних умов освітнього процесу, де практика є важливим складником. Нові виклики вимагають використання сучасних технологій навчання й викладання, а також зміни формату взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Оскільки виробнича практика в закладах загальної середньої освіти має вирішальне значення для формування конкурентоспроможного фахівця на ринку праці, до її організації висуваються додаткові вимоги. Вони включають створення безпечних умов проведення практичної підготовки та адаптацію до нових реалій освітнього середовища.

Ситуація, що склалася, зробила очевидною необхідність переглянути зміст практики таким чином, щоб у студентства була можливість його реалізувати дистанційно. Робочі програми виробничих практик факультету природничих наук МДПУ імені Богдана Хмельницького побудовані на розв'язанні навчально-професійних завдань, спрямованих на осмислення задачі, складання та здійснення плану розв'язання (ключові завдання) і «погляд назад» (рефлексія). Продуктом вирішення завдання є конспекти уроку, сценарії виховного заходу або колективної творчої справи, методичні розробки, презентації, пам'ятки для батьків і багато іншого. Більша частина

запропонованих на період виробничої практики навчально-професійних завдань легко адаптувалися до дистанційного режиму проходження практики.

Методисти виробничих практик зі спеціальності і педагогіки під час адаптації змісту програм виробничих практик враховували рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах вищої освіти України [10]. Проведемо аналіз головних з них:

1. Керівниками практики зі спеціальності та методистами педагогами під час здійснення адаптації завдань виробничих практик було проведено ретельне структурування їх змісту, що дозволило оптимізувати організацію завдань. Основна увага приділялася збереженню всіх ключових компонентів практики, забезпеченню логічної послідовності та узгодженості завдань, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу студентством. Таке структурування дозволило чітко розподілити завдання за етапами практики, адаптувавши їх до нових умов (зокрема дистанційного чи змішаного навчання). Це забезпечує можливість отримати всі необхідні знання, вміння та навички, передбачені навчальною програмою, навіть в умовах обмеженого доступу до традиційних форм навчання. Кожне завдання, що входить до програми виробничої практики, має безпосередній зв'язок із запланованими результатами навчання, забезпечуючи цілісність і послідовність освітнього процесу. Це означає, що всі завдання розробляються з урахуванням конкретних компетентностей, які студенти і студентки повинні опанувати під час проходження практики. Завдання орієнтовані на розвиток професійних навичок, що є ключовими для майбутньої педагогічної діяльності, таких як планування уроків, ефективне використання освітніх технологій, управління класом, а також комунікація з учнівством та батьківством. Кожне із завдань спрямоване на формування певних навчальних результатів, які є важливими для підготовки кваліфікованого вчителівства. Завдання також включають елементи саморефлексії та аналізу власної діяльності, що дозволяє оцінювати свої досягнення та визначати напрямки для подальшого розвитку. Таким чином, кожен етап практики підтримує загальну мету програми – підготовку компетентного та творчого педагога. Таким чином, адаптація завдань практик дозволяє зберегти їхню ефективність, забезпечуючи відповідність сучасним вимогам освітнього процесу та умовам навчання.

2. У зміст адаптованих завдань виробничих практик включено обов'язковий компонент, спрямований на аналіз та вивчення можливостей сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Ці технології забезпечують широкий спектр інструментів для організації освітнього процесу та проведення занять різних типів у дистанційному форматі. Студенти-практиканти повинні ознайомитися з такими платформами, як системою управління навчанням Google Classroom, сервіси для відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet) та інші інструменти для інтерактивної взаємодії (Padlet, Jamboard, Miro). Завдання передбачають аналіз функціоналу цих платформ,

оцінку їхньої ефективності для конкретних типів занять (лекції, семінари, практичні роботи) та відпрацювання навичок їх використання в реальних умовах. Цей аспект практики сприяє розвитку у студентства технологічної компетентності, критичного мислення та здатності до адаптації в умовах швидких змін освітнього середовища.

3. Керівники практики підкреслюють важливість комунікативної взаємодії між усіма учасниками і учасницями освітнього процесу, адже саме рівень комунікації значною мірою визначає ефективність навчання. В умовах дистанційного навчання, де прямий контакт обмежений, це питання стає особливо актуальним. Для підтримання високого рівня взаємодії здобувачам і здобувачкам рекомендують активно використовувати сучасні засоби зв'язку, такі як платформи для відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams), месенджери (Telegram, Viber), а також форуми й чати на освітніх платформах. Особливий аспект робиться на потребі у формуванні культури онлайн-спілкування, яка включає дотримання етичних норм, своєчасне реагування на повідомлення та активну участь у навчальних заходах. Це сприяє не лише ефективності освітнього процесу, а й формуванню у студентства професійних комунікативних навичок, які є невід'ємною складовою майбутньої професійної діяльності. Таким чином, налагоджена комунікація залишається ключовим фактором успішної організації практики навіть у дистанційному форматі.

4. Увагу студентства звертають на модель дистанційного навчання учнів і учениць в умовах воєнного стану, яка повинна бути більш гнучкою та адаптивною. Важливо, щоб така модель спонукала учнівство до самостійності та самовдосконалення, а також враховувала низку ключових аспектів.

Перш за все, необхідно приділяти увагу:

а) індивідуальним та віковим потребам дітей, оскільки різні вікові групи потребують різних підходів до навчання та взаємодії з матеріалом;

б) етиці електронної взаємодії, оскільки взаємодія через цифрові платформи повинна підтримувати повагу, коректність та безпеку для всього кола учасників освітнього процесу;

в) захисту інтересів учнівства, зокрема персональних даних та створення безпечного цифрового середовища;

г) етичними питаннями родинних і соціальних стосунків, адже ситуація, пов'язана з воєнним станом, впливає на емоційний стан учнівства та їх сімей, що повинно бути враховано під час організації навчального процесу;

д) постійного доступу до навчальних матеріалів, що дозволяє працювати у зручному темпі та звертатися до матеріалів у разі потреби. Такий доступ може включати різноманітні ресурси: відеоуроки, статті, цифрові підручники, посилання на корисні вебсайти, відповіді на типові запитання, а також інструкції щодо виконання вправ, завдань та користування онлайн-інструментами. Найчастіше для цього використовуються онлайн-платформи, такі як Google Classroom, Moodle або інші подібні ресурси.

Таким чином, модель дистанційного навчання повинна бути комплексною, чутливою до потреб кожного учня і забезпечувати оптимальні умови для їхнього розвитку в надзвичайних обставинах.

5. Обсяги завдань практики ретельно плануються таким чином, щоб вони відповідали можливостям майбутніх педагогів, особливо в умовах самостійної роботи. Це дозволяє студентам і студенткам ефективно опановувати матеріал, не перевантажуючи їх, і забезпечує баланс між навчальними навантаженнями та часом, необхідним для відпочинку та самостійного вивчення. Практикантам і практиканткам надається широкий спектр можливостей для активної участі в обговореннях. Вони можуть висловлювати свої думки та ділитися досвідом під час відеоконференцій, організованих керівником практики, що сприяє розвитку навичок публічного виступу та комунікації. Для тих, кому комфортніше висловлюватися письмово, доступні чати або форуми. Це створює інклюзивне середовище, де кожен і кожна може вибрати найбільш зручний формат для вираження своїх ідей, що сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу та активному обміну знаннями.

6. На прикінцевому етапі проходження практики здобувачам освіти пропонується розробити власні уроки з використанням розглянутого інструментарію дистанційного навчання. Це завдання дозволяє студентству не лише закріпити отримані знання, але й практично застосувати їх, створюючи інтерактивні та ефективні освітні матеріали. Розробка уроків передбачає використання різноманітних онлайн-інструментів, таких як платформи для відеоконференцій (Zoom, Google Meet), системи управління навчанням (Google Classroom, Moodle), а також додатків для створення інтерактивного контенту (Kahoot, Mentimeter). Практиканти і практикантки мають продемонструвати вміння інтегрувати ці інструменти в навчальний процес, розробляти чіткі інструкції для учнівства, а також створити матеріали, що відповідають віковим та індивідуальним потребам тих, хто навчається. Це завдання також допомагає розвинути навички планування уроків, організації навчального матеріалу та використання сучасних технологій для залучення учнівства до активного навчання. розробці здобувачами і здобувачками сторінки уроку на обраній платформі.

7. По завершенню виробничої практики здобувачі і здобувачки оформлюють матеріали практики та звіт, а також представляють результати проходження практики під час підсумкової звітної конференції. Це завдання спрямоване на підсумовування досвіду, отриманого під час виробничої практики, і демонстрацію набутих знань і навичок. Оформлення матеріалів практики передбачає створення детального звіту, який включає опис виконаних завдань, аналіз використаних методик та інструментів дистанційного навчання, а також відображення отриманих результатів. Звіт також може містити рекомендації щодо подальшого вдосконалення навчального процесу, засновані на досвіді, набутому під час практики. Підсумкова звітна конферен-

ція є важливою частиною завершення практики, де студентство має можливість представити свої результати перед викладачами та колегами. Такий підхід допомагає краще підготуватися до реальних професійних викликів.

Таким чином, мета адаптації завдань полягає не лише у збереженні високого рівня підготовки здобувачів і здобувачок освіти, але й у забезпеченні їх підтримки в умовах надзвичайних обставин, щоб вони могли ефективно розвиватися як майбутні педагоги.

Висновки. На сучасному етапі освітньої реформи в Україні з ключових проблем є недостатня відповідність підготовки педагогічних кадрів сучасним вимогам і суспільному попиту на висококваліфікованих учителів та вчительок. Суспільство очікує від нових педагогів не лише глибоких знань у своїй предметній сфері, але й здатність до інновацій, критичного мислення, ефективної взаємодії з учнівством та вміння гнучко реагувати на виклики сьогодення.

Виробнича практика в закладах освіти є невід'ємною частиною професійної підготовки, спрямованою на розвиток ключових якостей майбутнього вчительства. Практикування дозволяє отримати цінний зворотний зв'язок від досвідчених педагогів закладів освіти, що допомагає студентам-практикантам підвищити ефективність власної роботи, виявити сильні та слабкі сторони, а також зрозуміти, над якими аспектами їм потрібно ще працювати.

В умовах воєнного стану зберігається необхідність забезпечення якісної і безперервної підготовки майбутнього вчительства, що включає розвиток професійних навичок, формування стійкого інтересу до педагогічної діяльності та виховання творчого підходу до вирішення освітніх завдань. Основним викликом є забезпечення безперервності освітнього процесу в умовах можливих перерв у навчанні, технічних труднощів або психологічного напруження серед студентства. Для цього необхідно адаптувати практичні завдання таким чином, щоб вони були максимально гнучкими і доступними для виконання в різних умовах. Важливо впроваджувати дистанційні та гібридні форми навчання, інтерактивні платформи, що дозволяють студентству виконувати завдання навіть за умов обмеженого доступу до ресурсів. Крім того, особливу увагу слід приділяти психологічній підтримці здобувачів освіти, розвитку їхньої емоційної стійкості та адаптаційних механізмів. У процесі практичної підготовки мають бути створені умови для того, щоб студенти могли безперешкодно комунікувати з наставниками, обговорювати складнощі, що виникають, і отримувати своєчасну допомогу.

У підсумку слід зазначити, що виробнича практика є невід'ємною частиною підготовки студентів і студенток педагогічних спеціальностей, сприяє саморозвитку та професійному зростанню, створенню особистісному плану розвитку для майбутньої кар'єри в освітній сфері.

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 1(47) 2025

Література:

1. Воровка М. І., Проценко А. А. Педагогічна практика як засіб формування професійної майстерності вчителя в умовах реформування освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. Т. 2. №69. Запоріжжя: КПУ, 2020. С.57-61.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 375 с.
3. Євтух М.Б. Роль педагогічної практики у підготовці майбутнього вчителя. *International Scientific and Practical Conference «Scientific discoveries: projects, strategies and development: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ»*. Vol. 2. October 25, 2019. Edinburgh, Scotland, UK. С. 140-143.
4. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 02.01.2025)
5. Кравець Л.М. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього вчителя. *Педагогічні науки*. 2012. Вип. 55. С. 80-86.
6. Кюрчев С.В. Виклики дистанційного навчання в переміщених університетах. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*. Запоріжжя : ТДАТУ, 2024. Вип. 27. С.7-20.
7. Непша О.В., Гришко О.В., Блищик М.В., Передерій Д.М. Формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя географії в процесі виробничої практики. *Актуальні наукові дослідження в сучасному світі*. Журнал. Переяслав, 2020. Вип. 11(67). Ч. 8. С.140-145.
8. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. П-41-46-95-2024. Редакція 08. Запоріжжя, 2024. 38 с.
9. Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України №93, від 8 квітня 1993 року. Міністерство освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 02.01.2025)
10. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf> (дата звернення: 04.01.2025).

References:

1. Vorovka, M. I. & Protsenko, A. A. (2020). Pedahohichna praktyka yak zasib formuvannia profesiinoi maisternosti vchytelia v umovakh reformuvannia osvity [Pedagogical Practice as a Means of Forming Teacher's Professional Skills in the Context of Education Reform]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, 69, 57-61 [in Ukrainian].
2. Honcharenko, S.U. (1997). Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kyiv:: Lybid [in Ukrainian].
3. Yevtukh, M.B. (2019). Rol pedahohichnoi praktyky u pidhotovtsi maibutnoho vchytelia [The Role of Pedagogical Practice in Future Teacher Education]. *Scientific discoveries: projects, strategies and development: Proceedings from International Scientific and Practical Conferenc*, (Vol. 2), (pp.140-143) [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine «On Higher Education»] (n.d.). [zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].
5. Kravets, L.M. (2012). Pedahohichna praktyka yak chyn nyk profesiinoho stanovlennia maibutnoho vchytelia [Pedagogical practice as a factor in the professional development of future teachers]. *Pedahohichni nauky – Pedagogical sciences*, 55, 80-86. [in Ukrainian].

6. Kiurchev, S.V. (2024). Vyklyky dystantsiinoho navchannia v peremishchenykh universytetakh [Challenges of distance learning in displaced universities]. *Udoskonalennia osvithno-vykhovnoho protsesu v zakladi vyshchoi osvity – Improving the educational process in a higher education institution*, (Vol. 27), (7-20). Zaporizhzhia : TSATU [in Ukrainian].

7. Nepsha O.V., Hryshko O.V., Blyshchyk M.V. & Perederii D.M. (2020). Formuvannia profesiino-pedahohichnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia heohrafii v protsesi vyrobnychoi praktyky [Formation of professional and pedagogical competence of future geography teacher in the process of practical training]. *Aktualni naukovy doslidzhennia v suchasnomu sviti - Actual scientific research in the modern world*, 11(67), 140-145 [in Ukrainian].

8. Polozhennia pro praktychnu pidgotovku здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Р-41-46-95-2024. Редакція 08 (2024). [Regulations on the practical training of higher education applicants for bachelor's and master's degrees at Bohdan Khmelnytskyi Melitopol State Pedagogical University. П-41-46-95-2024. Revision 08], Zaporizhzhia [in Ukrainian].

9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro provedennia praktyky здобувачів вищої освіти вишчих навчальних закладів України (08 April 1993) [On Approval of the Regulations on the Practice of Higher Education Applicants at Higher Education Institutions of Ukraine, Order of the Ministry of Education of Ukraine]. *zakon.rada.gov.ua* Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> [in Ukrainian].

10. Rekomendatsii shchodo vprovadzhennia zmishanoho navchannia u zakladakh fakhovoi peredvyshchoi ta vyshchoi osvity (2020). [Recommendations for the implementation of blended learning in vocational pre-university and higher education institutions]. *mon.gov.ua* Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf> [in Ukrainian].